

Yœ,, ØYœf ,, &UW²eY±<,, Åè, ±Uœ±H}Ø

„œ½DUëœœ, »œH-2017

कक्षा – आचार्य – २

प्रश्नपत्रम् – ४

गुणाः – ७०

विषयः – साहित्यम् (ध्वनिवर्गः)

CC 5.4.12 (2)

समयः – ११ तः २

दिनाङ्कः - 12/04/2017

सन्दर्भग्रन्थः – व्यक्तिविवेकः (प्रथमो विमर्शः)

विभागः १

- प्रश्नः १ एकस्य व्याख्यां कुरुत। ०४
- १ काव्यस्यात्मा स एवार्थस्तथा चादिकवेः पुरा ।
कैश्चन्द्रन्द्विवियोगोत्थः शोकः क्षोक्तत्वमागतः ॥
- २ ततोनिर्विषयस्यास्य स्वरूपावस्थितौ निजः ।
व्यज्यते ह्लादनिष्पन्दो येन तृप्यन्ति योगिनः ॥
- प्रश्नः २ एकस्य सविस्तरम् उत्तरं लिखत। ०८
- १ प्रतीयमानार्थे वस्त्वलङ्कारप्रसङ्गे कथं ध्वनिप्रसङ्गं न सङ्गच्छति इति महिमभट्टदिशा विवेचयत ।
- २ अभिनवगुप्तद्वारा द्विवचनकृतसमर्थनस्य खण्डनं यथाग्रन्थं कुरुत ।
- प्रश्नः ३ त्रयाणामुत्तरम् एकैकवाक्यद्वारा प्रतिपादयत। ०३
- १ ध्वनिलक्षणाक्षेपो नाम कः विमर्शः ?
- २ गौणमुख्ययोर्मध्ये कस्य सम्प्रत्ययः ?
- ३ अनुभावविभावानां वर्णानां किमुच्यते ?
- ४ काव्यं कतिविधम् ?
- ५ कौश्चन्द्रन्द्विवियोगोत्थः शोकः केन रूपेण परिणमितः ?

विभागः २

- प्रश्नः ४ एकस्य व्याख्यां करोतु। ०४
- १ वाच्यप्रत्येययोर्नास्ति व्यङ्ग्यव्यञ्जकतार्थयोः ।
तयोः प्रदीपघटवत् साहित्येनाप्रकाशनात् ॥
- २ अनुमानत्वमेवात्र युक्तं तल्लक्षणान्वयात् ।
असतक्येन्द्रयापादेः का व्यक्तिः कृतिरेव सा ॥
- प्रश्नः ५ कश्चिदेकः प्रश्नः साध्यः। ०८
- १ लक्षणायाः शब्दशक्तित्वखण्डनं यथाग्रन्थं विवेचयत ।
- २ ध्वनिलक्षणे सम्भवितदशदोषाणां यथाग्रन्थं कुरुत ।
- प्रश्नः ६ लघूत्तरीयेषु द्वौ प्रश्नौ साध्यौ। ०४
- १ अर्थस्य विशिष्टत्वं किमस्ति ?
- २ लक्षणा कति प्रकारका मता ?
- ३ केन विना परपुरुषः (परः) व्यवहारयितुं न शक्यते ?

विभागः ३

- प्रश्नः ७ एकस्य व्याख्यां कुर्वन्तु। ०४
- १ तत्साम्यतत्सम्बन्धौ हि तत्वारोपैककारणम् ।
गुणवृतेद्विरूपायास्तत्प्रतीतिरतोऽनुमा ।
- २ तस्मात् व्युत्पत्तिशक्तिभ्यां निबन्धो यो विरच्यते ।
शब्दस्य सोऽपि विज्ञेयोऽनुमानविषयोऽन्यवत् ॥

प्रश्न: ८	एकस्य सविस्तरम् उत्तरं लिखत ।	०८
१	सुवर्णपुष्पां पृथ्वीं चिन्वन्ति पुरुषास्त्रयः । शूरश्च कृतविद्यश्च यज्जानाति सेवितुम् ॥ अत्र कथं न व्यञ्जता इति यथा ग्रन्थं विवेचयत ।	
२	वक्रोक्तिखण्डनं महिमभट्टदिशा निरूपयत ।	
प्रश्न: ९	लघूत्तरीयेषु त्रयाणामुत्तरं प्रतिपादयत ।	०३
१	भक्तिद्विधोदिता 'इत्यत्र' कौ तौ द्वौ प्रकारौ ?	
२	वक्रोक्तिलक्षणं लिखत ।	
३	धातूपसर्गयोः शास्त्रे कः च तादृशः ?	
४	विशेषणं कतिविधम् ?	
५	विशेष्यं कतिविधम् ?	
विभाग: ४		
प्रश्न: १०	एकस्य ससन्दर्भं व्याख्या कार्या ।	०४
१	यदिकाव्ये गुणभूतव्यङ्ग्येऽभीष्टैव चारुता । प्रकर्षशालिनी, तर्हि र्थ-एवादरो ध्वनौ ॥	
२	नाविवक्षितवाच्यस्य ध्वनेर्युक्ता प्रकारता । न हि प्रकाशस्तस्यैव स एवेत्युपपद्यते ॥	
प्रश्न: ११	कस्याप्येकस्य टिप्पणी कार्या ।	१२
१	परवाच्यखण्डनं	
२	व्यङ्ग्यार्थस्य अनुमाने अन्तर्भावः ।	
प्रश्न: १२	यथेच्छं एकवाक्योत्तरीयौ द्वौ प्रश्नौ साध्यौ ।	०४
१	अनुरागवती का ?	
२	अनुमेयोऽर्थो कति विधः ?	
३	व्यङ्ग्यतान्वये कस्य चारुत्वं वृद्धिं विवर्तते ?	